II

(Muut kuin lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttävät säädökset)

ASETUKSET

KOMISSION TÄYTÄNTÖÖNPANOASETUS (EU) 2021/1217,

annettu 26 päivänä heinäkuuta 2021,

sääntöjen ja menettelyjen vahvistamisesta liikenteenharjoittajien tekemiä tarkistuskyselyjä ja liikenteenharjoittajien todentamisjärjestelmän tietosuojaa ja turvallisuutta sekä teknisissä häiriötilanteissa sovellettavia varmistusmenettelyjä varten

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon Euroopan matkustustieto- ja -lupajärjestelmän (ETIAS) perustamisesta ja asetusten (EU) N:o 1077/2011, (EU) N:o 515/2014, (EU) 2016/399, (EU) 2016/1624 ja (EU) 2017/2226 muuttamisesta 12 päivänä syyskuuta 2018 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/1240 ([1]) ja erityisesti sen 45 artiklan 2 ja 3 kohdan ja 46 artiklan 4 kohdan,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Asetuksella (EU) 2018/1240 perustetaan Euroopan matkustustieto- ja -lupajärjestelmä, jäljempänä 'ETIAS-järjestelmä', jota sovelletaan jäsenvaltioiden alueelle pyrkiviin viisumipakosta vapautettuihin kolmansien maiden kansalaisiin.

(2) Tämän asetuksen tarkoituksena on vahvistaa säännöt ja edellytykset liikenteenharjoittajien tekemiä tarkistuskyselyjä ja liikenteenharjoittajien todentamisjärjestelmän tietosuojaa ja turvallisuutta sekä teknisissä häiriötilanteissa sovellettavia varmistusmenettelyjä varten. Tässä asetuksessa esitetyt velvollisuudet koskevat jäsenvaltioiden alueelle saapuvia lento- ja meriliikenteenharjoittajia ja ryhmiä maanteitse linja-autoilla kuljettavia kansainvälisiä liikenteenharjoittajia.

(3) Lento- ja meriliikenteenharjoittajien sekä ryhmiä linja-autoilla maanteitse kuljettavien kansainvälisten liikenteenharjoittajien on asetuksen (EU) 2018/1240 45 artiklan 1 kohdan nojalla lähetettävä kysely ETIAS-järjestelmään sen tarkistamiseksi, onko sellaisilla matkustajilla, joilta vaaditaan matkustuslupa, voimassa oleva matkustuslupa. Kysely tehdään käyttäen suojattua pääsyä liikenteenharjoittajien yhdyskäytävään.

(4) Liikenteenharjoittajien olisi käytettävä liikenteenharjoittajille tarkoitettua rajapintaa todentamisjärjestelmän avulla. Tässä täytäntöönpanoasetuksessa olisi vahvistettava asetuksen (EU) 2018/1240 45 artiklan 3 kohdan nojalla perustettavaan todentamisjärjestelmään sovellettavat tietosuojaa ja turvallisuutta koskevat säännöt, jotta liikenteenharjoittajille voidaan myöntää yksinomainen pääsy yhdyskäytävään.

(5) Pääsy liikenteenharjoittajien yhdyskäytävään olisi myönnettävä liikenteenharjoittajille, jotka liikennöivät ja kuljettavat matkustajia jäsenvaltioiden alueelle, jotta ne voivat täyttää velvollisuutensa.

([1]) EUVL L 236, 19.9.2018, s. 1.

(6) Olisi vahvistettava sanoman muotoa ja todentamisjärjestelmää koskevat tekniset säännöt, jotta liikenteenharjoittajat voivat muodostaa yhteyden teknisissä ohjeissa määriteltävään liikenteenharjoittajien yhdyskäytävään ja käyttää sitä; nämä tekniset ohjeet ovat osa asetuksen (EU) 2018/1240 73 artiklassa tarkoitettuja teknisiä eritelmiä, jotka vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen laaja-alaisten tietojärjestelmien operatiivisesta hallinnoinnista vastaava Euroopan unionin virasto, jäljempänä 'eu-LISA', hyväksyy.

(7) Liikenteenharjoittajien olisi voitava ilmoittaa, että matkustajat eivät kuulu asetuksen (EU) 2018/1240 soveltamisalaan, ja tällaisessa tapauksessa liikenteenharjoittajien olisi saatava liikenteenharjoittajien yhdyskäytävästä automaattinen "ei sovelleta" -vastaus ilman kyselyä ainoastaan luettavissa olevaan tietokantaan ja kirjautumatta järjestelmään.

(8) Tätä asetusta olisi sovellettava jäsenvaltioiden alueelle saapuviin lento- ja meriliikenteenharjoittajiin ja ryhmiä linja-autoilla maanteitse kuljettaviin kansainvälisiin liikenteenharjoittajiin. Rajatarkastukset jäsenvaltioiden alueelle tuloa varten voidaan tehdä ennen kuin matkustajat nousevat liikennevälineeseen. Tällaisissa tapauksissa liikenteenharjoittajat olisi vapautettava velvollisuudesta tarkistaa matkustajien matkustuslupatilanne.

(9) Liikenteenharjoittajiin sovellettavia sääntöjä olisi asetuksen (EU) 2018/1240 83 artiklassa tarkoitetun siirtymäkauden ja lisäajanjakson aikana mukautettava näihin ajanjaksoihin liittyvien erityispiirteiden mukaisesti. Siirtymäkauden aikana matkustajien olisi sallittava tulla maahan ilman matkustuslupaa, koska luvan hankkimisen olisi oltava tänä aikana vapaaehtoista. Siirtymäkautta seuraa lisäajanjakso, jonka aikana matkustajien olisi sallittava tulla Schengen-alueelle ilman matkustuslupaa, jos kyseessä on heidän ensimmäinen maahantulonsa kyseisen lisäajanjakson aikana.

(10) Jotta voitaisiin varmistaa, että tarkistuskysely tehdään mahdollisimman ajantasaisiin tietoihin, kyselyä ei pitäisi tehdä ennen kuin 48 tuntia ennen aikataulun mukaista lähtöaikaa.

(11) Kun matkustajilta vaaditaan voimassa oleva matkustuslupa, heillä olisi katsottava olevan tällainen lupa, kun liikenteenharjoittaja saa liikenteenharjoittajien rajapinnan kautta 48 tuntia ennen aikataulun mukaista lähtöaikaa tekemäänsä kyselyyn vastauksen "OK". On mahdollista, että liikenteenharjoittaja ei pysty tekemään asetuksen (EU) 2018/1240 45 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua kyselyä ETIAS-järjestelmän jonkin osan teknisen toimintahäiriön vuoksi. Tällaisista toimintahäiriöistä johtuvien haittavaikutusten rajoittamiseksi on tarpeen vahvistaa yksityiskohtaiset säännöt asetuksen (EU) 2018/1240 46 artiklassa tarkoitettuja varmistusmenettelyjä varten.

(12) Sen varmistamiseksi, että tiedot, joihin liikenteenharjoittajilla on pääsy, ovat oikeat ja yhdenmukaiset ETIAS-järjestelmään tallennettujen tietojen kanssa, asetuksen (EU) 2018/1240 45 artiklan 4 kohdassa tarkoitettua ainoastaan luettavissa olevaa tietokantaa olisi päivitettävä tarpeen mukaan.

(13) Komission, eu-LISAn ja jäsenvaltioiden olisi pyrittävä ilmoittamaan kaikille tunnetuille liikenteenharjoittajille, miten ja milloin ne voivat rekisteröityä. Kun rekisteröintimenettely ja tarvittaessa testaus on saatettu onnistuneesti päätökseen, eu-LISAn olisi liitettävä liikenteenharjoittaja rajapintaan.

(14) Liikenteenharjoittajilla olisi oltava pääsy julkisella verkkosivustolla olevaan verkkolomakkeeseen, jonka kautta he voivat pyytää apua. Liikenteenharjoittajan olisi saatava avunpyynnön vastaanottamisesta ilmoitus, jossa on tikettinumero. eu-LISA tai ETIAS-keskusyksikkö voivat vastata avunpyyntöön ottamalla yhteyttä tiketin saaneeseen liikenteenharjoittajaan millä tahansa tavalla, esimerkiksi puhelimella.eu-LISA tai ETIAS-keskusyksikkö voivat vastata avunpyyntöön ottamalla yhteyttä tiketin saaneeseen liikenteenharjoittajaan millä tahansa tavalla, esimerkiksi puhelimella.

(15) Tämä asetus ei vaikuta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/38/EY ([2]) soveltamiseen.

([2]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/38/EY, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2004, Euroopan unionin kansalaisten ja heidän perheenjäsentensä oikeudesta liikkua ja oleskella vapaasti jäsenvaltioiden alueella, asetuksen (ETY) N:o 1612/68 muuttamisesta ja direktiivien 64/221/ETY, 68/360/ETY, 72/194/ETY, 73/148/ETY, 75/34/ETY, 75/35/ETY, 90/364/ETY, 90/365/ETY ja 93/96/ETY kumoamisesta (EUVL L 158, 30.4.2004, s. 77).

(16) Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitetyssä, Tanskan asemasta tehdyssä pöytäkirjassa N:o 22 olevien 1 ja 2 artiklan mukaisesti Tanska ei osallistunut asetuksen (EU) 2018/1240 hyväksymiseen, asetus ei sido Tanskaa eikä sitä sovelleta Tanskaan. Koska asetuksella (EU) 2018/1240 kehitetään Schengenin säännöstöä, Tanska ilmoitti kuitenkin mainitun pöytäkirjan 4 artiklan mukaisesti 21 päivänä joulukuuta 2018 päätöksestään saattaa asetus (EU) 2018/1240 osaksi kansallista lainsäädäntöään.

(17) Tällä asetuksella kehitetään niitä Schengenin säännöstön määräyksiä, joihin Irlanti ei osallistu ([3]). Irlanti ei sen vuoksi osallistu tämän asetuksen hyväksymiseen, asetus ei sido Irlantia eikä sitä sovelleta Irlantiin.

(18) Islannin ja Norjan osalta tällä asetuksella kehitetään niitä Schengenin säännöstön määräyksiä, joita tarkoitetaan Euroopan unionin neuvoston sekä Islannin tasavallan ja Norjan kuningaskunnan välisessä sopimuksessa viimeksi mainittujen osallistumisesta Schengenin säännöstön täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen ([4]) ja jotka kuuluvat neuvoston päätöksen 1999/437/EY ([5]) 1 artiklan A kohdassa tarkoitettuun alaan.

(19) Sveitsin osalta tällä asetuksella kehitetään niitä Schengenin säännöstön määräyksiä, joita tarkoitetaan Euroopan unionin, Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton välisessä sopimuksessa Sveitsin valaliiton osallistumisesta Schengenin säännöstön täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen ([6]) ja jotka kuuluvat päätöksen 1999/437/EY 1 artiklan A kohdassa, luettuna yhdessä neuvoston päätöksen 2008/146/EY ([7]) 3 artiklan kanssa, tarkoitettuun alaan.

(20) Liechtensteinin osalta tällä asetuksella kehitetään niitä Schengenin säännöstön määräyksiä, joita tarkoitetaan Euroopan unionin, Euroopan yhteisön, Sveitsin valaliiton ja Liechtensteinin ruhtinaskunnan välisessä pöytäkirjassa Liechtensteinin ruhtinaskunnan liittymisestä Euroopan unionin, Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton väliseen sopimukseen Sveitsin valaliiton osallistumisesta Schengenin säännöstön täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen ([8]) ja jotka kuuluvat neuvoston päätöksen 1999/437/EY 1 artiklan A kohdassa, luettuna yhdessä neuvoston päätöksen 2011/350/EU ([9]) 3 artiklan kanssa, tarkoitettuun alaan.

(21) Tämä asetus on Kyproksen osalta vuoden 2003 liittymisasiakirjan 3 artiklan 1 kohdassa, Bulgarian ja Romanian osalta vuoden 2005 liittymisasiakirjan 4 artiklan 1 kohdassa ja Kroatian osalta vuoden 2011 liittymisasiakirjan 4 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu Schengenin säännöstöön perustuva tai muuten siihen liittyvä säädös.

(22) Euroopan tietosuojavaltuutettua on kuultu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/1725 ([10]) 42 artiklan 1 kohdan mukaisesti, ja hän on antanut lausuntonsa 30 päivänä huhtikuuta 2021.

(23) Tässä asetuksessa säädetyt toimenpiteet ovat älykkäitä rajoja käsittelevän komitean (ETIAS) lausunnon mukaiset,

([3]) Tämä asetus ei kuulu niiden toimenpiteiden soveltamisalaan, joista säädetään Irlannin pyynnöstä saada osallistua joihinkin Schengenin säännöstön määräyksiin 28 päivänä helmikuuta 2002 tehdyssä neuvoston päätöksessä 2002/192/EY (EYVL L 64, 7.3.2002, s. 20).

([4]) EYVL L 176, 10.7.1999, s. 36.

([5]) Neuvoston päätös 1999/437/EY, tehty 17 päivänä toukokuuta 1999, tietyistä Euroopan unionin neuvoston, Islannin tasavallan ja Norjan kuningaskunnan välillä näiden kahden valtion osallistumisesta Schengenin säännöstön täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen tehdyn sopimuksen yksityiskohtaisista soveltamissäännöistä (EYVL L 176, 10.7.1999, s. 31).

([6]) EUVL L 53, 27.2.2008, s. 52.

([7]) Neuvoston päätös 2008/146/EY, tehty 28 päivänä tammikuuta 2008, Euroopan unionin, Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton välisen, Sveitsin valaliiton osallistumista Schengenin säännöstön täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen koskevan sopimuksen tekemisestä Euroopan yhteisön puolesta (EUVL L 53, 27.2.2008, s. 1).

([8]) EUVL L 160, 18.6.2011, s. 21.

([9]) Neuvoston päätös 2011/350/EU, annettu 7 päivänä maaliskuuta 2011, Liechtensteinin ruhtinaskunnan liittymisestä Euroopan unionin, Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton väliseen sopimukseen, joka koskee Sveitsin valaliiton osallistumista Schengenin säännöstön täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen, Euroopan unionin, Euroopan yhteisön, Sveitsin valaliiton ja Liechtensteinin ruhtinaskunnan välillä tehtävän pöytäkirjan tekemisestä Euroopan unionin puolesta, siltä osin kuin kyse on tarkastusten poistamisesta sisärajoilta ja henkilöiden liikkumisesta rajojen yli (EUVL L 160, 18.6.2011, s. 19).

([10]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1725, annettu 23 päivänä lokakuuta 2018, luonnollisten henkilöiden suojelusta unionin toimielinten, elinten ja laitosten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta sekä asetuksen (EY) N:o 45/2001 ja päätöksen N:o 1247/2002/EY kumoamisesta (EUVL L 295, 21.11.2018, s. 39).

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Kohde

Tällä asetuksella vahvistetaan

a) yksityiskohtaiset säännöt ja edellytykset asetuksen (EU) 2018/1240 45 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun liikenteenharjoittajien yhdyskäytävän toimintaa varten sekä liikenteenharjoittajien yhdyskäytävään sovellettavat tietosuojaa ja turvallisuutta koskevat säännöt;

b) todentamisjärjestelmä, jonka avulla liikenteenharjoittajat voivat täyttää niille asetuksen (EU) 2018/1240 45 artiklan 3 kohdassa asetetut velvoitteet, sekä yksityiskohtaiset säännöt ja edellytykset, jotka koskevat liikenteenharjoittajien rekisteröitymistä todentamisjärjestelmään, jotta ne saavat pääsyn siihen;

c) yksityiskohtaiset säännöt niitä menettelyjä varten, joita on asetuksen (EU) 2018/1240 46 artiklan 4 kohdan mukaisesti noudatettava siinä tapauksessa, että liikenteenharjoittajilla ei teknisen vian vuoksi ole pääsyä liikenteenharjoittajien yhdyskäytävään.

2 artikla

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan

1) 'liikenteenharjoittajien rajapinnalla' liikenteenharjoittajille tarkoitettua yhdyskäytävää, jonka eu-LISA kehittää asetuksen (EU) 2018/1240 73 artiklan 3 kohdan mukaisesti ja joka koostuu ainoastaan luettavissa olevaan tietokantaan liitetystä tietoteknisestä rajapinnasta;

2) 'teknisillä ohjeilla' asetuksen (EU) 2018/1240 73 artiklan 3 kohdassa tarkoitettujen teknisten eritelmien osaa, joka on merkityksellinen liikenteenharjoittajien kannalta todentamisjärjestelmän toteuttamista ja 4 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitetun sovellusrajapinnan sanomamuodon laatimista varten;

3) 'asianmukaisesti valtuutetulla henkilöstöllä' luonnollisia henkilöitä, jotka ovat liikenteenharjoittajan palveluksessa tai siihen sopimussuhteessa olevia työntekijöitä, tai muita luonnollisia tai oikeushenkilöitä, jotka toimivat liikenteenharjoittajan johdolla tai tämän valvonnan alaisina ja joiden tehtävänä on tarkastaa matkustajien asema liikenteenharjoittajan puolesta asetuksen (EU) 2018/1240 45 artiklan 1 kohdan mukaisesti.

3 artikla

Liikenteenharjoittajan velvollisuudet

1. Liikenteenharjoittajien on lähetettävä asetuksen (EU) 2018/1240 45 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu kysely liikenteenharjoittajien rajapinnan kautta.

2. Kysely on tehtävä aikaisintaan 48 tuntia ennen aikataulun mukaista lähtöaikaa.

3. Liikenteenharjoittajien on varmistettava, että ainoastaan asianmukaisesti valtuutetulla henkilöstöllä on pääsy liikenteenharjoittajien rajapintaan. Liikenteenharjoittajien on otettava käyttöön ainakin seuraavat mekanismit:

a) fyysinen ja looginen pääsynvalvontamekanismi, jotta voidaan estää asiaton pääsy liikenteenharjoittajien käyttämään infrastruktuuriin tai järjestelmiin;

b) todentaminen;

c) lokikirjanpito jäljitettävyyden varmistamiseksi;

d) pääsyoikeuksien säännöllinen tarkistaminen.

4 artikla

Yhteyden luominen ja pääsy liikenteenharjoittajien rajapintaan

1. Liikenteenharjoittajien on luotava yhteys liikenteenharjoittajien rajapintaan jollakin seuraavista tavoista:

a) erityinen verkkoyhteys;

b) internet-yhteys.

2. Liikenteenharjoittajien on kirjauduttava liikenteenharjoittajien rajapintaan käyttäen jotakin seuraavista:

a) käyttöliittymä (sovellusrajapinta);

b) verkkokäyttöliittymä (selain);

c) mobiililaitteessa oleva sovellus.

5 artikla

Kysely

1. Liikenteenharjoittajan on annettava kyselyssä seuraavat matkustajaa koskevat tiedot:

a) sukunimi; etunimi tai -nimet;

b) syntymäaika, sukupuoli ja kansalaisuus;

c) matkustusasiakirjan tyyppi ja numero sekä matkustusasiakirjan myöntäneen maan kolmikirjaiminen koodi;

d) matkustusasiakirjan viimeinen voimassaolopäivä;

e) aikataulun mukainen saapumispäivä maahantulojäsenvaltion rajalle;

f) jokin seuraavista:

   i) matkasuunnitelman mukainen maahantulojäsenvaltio;

   ii) jos on mahdollista määrittää matkasuunnitelman mukainen maahantulojäsenvaltio, lentoasema maahantulojäsenvaltiossa.

g) jäsenvaltion alueelle saapumiseen käytetyn kuljetuksen tiedot (aikataulun mukainen lähtöpäivä ja -kellonaika, mahdollinen vuoronumero tai muu kuljetusvälineen tunniste).

2. Liikenteenharjoittajat voivat antaa 1 kohdan a–d alakohdassa tarkoitetut tiedot skannaamalla matkustusasiakirjan koneellisesti luettavan alueen.

3. Jos matkustaja on vapautettu asetuksen (EU) 2018/1240 soveltamisesta sen 2 artiklan nojalla tai jos hän on lentokentän kauttakulussa, liikenteenharjoittajan on voitava täsmentää se kyselyssä.

4. Liikenteenharjoittajien on voitava lähettää kysely yhdestä tai useammasta matkustajasta kerralla. Liikenteenharjoittajien rajapinnan on annettava 6 artiklassa tarkoitettu vastaus kunkin kyselyssä mainitun matkustajan osalta.

6 artikla

Vastaus

1. Jos matkustaja on vapautettu asetuksen (EU) 2018/1240 soveltamisesta sen 2 artiklan nojalla tai jos hän on lentokentän kauttakulussa, vastauksen on oltava ”ei sovelleta”. Kaikissa muissa tapauksissa vastauksen on oltava ”OK” tai ”EI OK”.

Jos kyselyyn saadaan vastaus ”EI OK”, vastauksessa on täsmennettävä, että se on peräisin ETIAS-järjestelmästä.

2. Asetuksen (EU) 2018/1240 83 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun siirtymäkauden aikana vastaukset kyselyihin on määriteltävä seuraavien sääntöjen mukaisesti:

a) jos kolmannen maan kansalaisella on voimassa oleva matkustuslupa maahantulopäivää varten: ”OK”;

b) jos kolmannen maan kansalaisella ei ole voimassa olevaa matkustuslupaa maahantulopäivää varten: ”OK”;

c) jos kolmannen maan kansalaisella ei ole voimassa olevaa matkustuslupaa maahantulopäivää varten, mutta liikenteenharjoittaja vahvistaa kyselyssä, että jokin 1 kohdan ensimmäisessä virkkeessä tarkoitettu edellytys täyttyy; ”ei sovelleta”;

d) jos kolmannen maan kansalaisella on maahantulopäivää varten voimassa oleva matkustuslupa, joka on alueellisesti rajoitettu, ja maahantulojäsenvaltio vastaa alueellista rajausta: ”OK”;

e) jos kolmannen maan kansalaisella on maahantulopäivää varten voimassa oleva maahantulolupa, joka on alueellisesti rajoitettu, ja maahantulojäsenvaltio ei vastaa alueellista rajoitusta: ”OK”.

3. Asetuksen (EU) 2018/1240 83 artiklan 3 kohdassa tarkoitetun lisäajanjakson aikana vastaukset kyselyihin on määriteltävä seuraavien sääntöjen mukaisesti:

a) jos kolmannen maan kansalaisella on voimassa oleva matkustuslupa maahantulopäivää varten: ”OK”;

b) jos kolmannen maan kansalaisella ei ole voimassa olevaa matkustuslupaa maahantulopäivää varten ja kyseessä on siirtymäkauden päättymisen jälkeen ensimmäinen kerta kun kyseinen kolmannen maan kansalainen on tulossa rajanylitystietojärjestelmää (EES) käyttävän jäsenvaltion alueelle: ”OK”;

c) jos kolmannen maan kansalaisella on maahantulopäivää varten voimassa oleva matkustuslupa, joka on alueellisesti rajoitettu, ja kyseessä on siirtymäkauden päättymisen jälkeen ensimmäinen kerta kun kyseinen kolmannen maan kansalainen on tulossa rajanylitystietojärjestelmää (EES) käyttävän jäsenvaltion alueelle ja maahantulojäsenvaltio vastaa alueellista rajoitusta: ”OK”;

d) jos kolmannen maan kansalaisella on maahantulopäivää varten voimassa oleva matkustuslupa, joka on alueellisesti rajoitettu, ja kyseessä on siirtymäkauden päättymisen jälkeen ainakin toinen kerta kun kyseinen kolmannen maan kansalainen on tulossa rajanylitystietojärjestelmää (EES) käyttävän jäsenvaltion alueelle ja maahantulojäsenvaltio vastaa alueellista rajoitusta: ”OK”;

e) jos kolmannen maan kansalaisella ei ole voimassa olevaa matkustuslupaa maahantulopäivää varten ja kyseessä on siirtymäkauden päättymisen jälkeen ainakin toinen kerta kun kyseinen kolmannen maan kansalainen on tulossa rajanylitystietojärjestelmää (EES) käyttävän jäsenvaltion alueelle: ”EI OK”;

f) jos kolmannen maan kansalaisella ei ole voimassa olevaa matkustuslupaa maahantulopäivää varten, mutta liikenteenharjoittaja vahvistaa kyselyssä, että jokin 1 kohdan ensimmäisessä virkkeessä tarkoitettu edellytys täyttyy; ”ei sovelleta”;

g) jos kolmannen maan kansalaisella on maahantulopäivää varten voimassa oleva matkustuslupa, joka on alueellisesti rajoitettu, ja kyseessä on siirtymäkauden päättymisen jälkeen ensimmäinen kerta kun kyseinen kolmannen maan kansalainen on tulossa rajanylitystietojärjestelmää (EES) käyttävän jäsenvaltion alueelle ja maahantulojäsenvaltio ei vastaa alueellista rajoitusta: ”OK”;

h) jos kolmannen maan kansalaisella on maahantulopäivää varten voimassa oleva matkustuslupa, joka on alueellisesti rajoitettu, ja kyseessä on siirtymäkauden päättymisen jälkeen ainakin toinen kerta kun kyseinen kolmannen maan kansalainen on tulossa rajanylitystietojärjestelmää (EES) käyttävän jäsenvaltion alueelle ja maahantulojäsenvaltio ei vastaa alueellista rajoitusta: ”EI OK”;

i) jos kolmannen maan kansalaisella ei ole maahantulopäivää varten voimassa olevaa matkustuslupaa ja hän on tulossa jäsenvaltioon, joka ei käytä rajanylitystietojärjestelmää: ”EI OK”.

4. Asetuksen (EU) 2018/1240 83 artiklan 3 kohdassa tarkoitetun lisäajanjakson päättymisen jälkeen vastaukset kyselyihin on määriteltävä seuraavien sääntöjen mukaisesti:

a) jos kolmannen maan kansalaisella on voimassa oleva matkustuslupa maahantulopäivää varten: ”OK”;

b) jos kolmannen maan kansalaisella ei ole voimassa olevaa matkustuslupaa maahantulopäivää varten: ”EI OK”;

c) jos kolmannen maan kansalaisella ei ole voimassa olevaa matkustuslupaa maahantulopäivää varten, mutta liikenteenharjoittaja vahvistaa kyselyssä, että jokin 1 kohdan ensimmäisessä virkkeessä tarkoitettu edellytys täyttyy; ”ei sovelleta”;

d) jos kolmannen maan kansalaisella on maahantulopäivää varten voimassa oleva matkustuslupa, joka on alueellisesti rajoitettu, ja maahantulojäsenvaltio vastaa alueellista rajoitusta: ”OK”;

e) jos kolmannen maan kansalaisella on maahantulopäivää varten voimassa oleva matkustuslupa, joka on alueellisesti rajoitettu, ja maahantulojäsenvaltio ei vastaa alueellista rajoitusta: ”EI OK”.

7 artikla

Sanoman muoto

eu-LISA määrittää teknisissä ohjeissa tietomuodot ja rakenteen niitä sanomia varten, joita käytetään liikenteenharjoittajien rajapinnan kautta tehtävissä tarkistuskyselyissä ja niihin annettavissa vastauksissa:

a) UN/EDIFACT;

b) PAXLST/CUSRES;

c) XML;

d) JSON.

8 artikla

Tietojen hakua koskevat vaatimukset liikenteenharjoittajien rajapinnassa ja tietojen laatu

1. Tiedot myönnetyistä, mitätöidyistä ja kumotuista matkustusluvista on haettava säännöllisesti ja automaattisesti ETIAS-järjestelmästä ja siirrettävä ainoastaan luettavissa olevaan tietokantaan.

2. Kaikki 1 kohdan nojalla tehtävät tietojen haut ainoastaan luettavissa olevaan tietokantaan on kirjattava lokiin.

3. eu-LISA vastaa liikenteenharjoittajien yhdyskäytävän ja sen sisältämien henkilötietojen turvallisuudesta sekä prosessista, jossa 1 kohdassa tarkoitetut tiedot haetaan ja siirretään ainoastaan luettavissa olevaan tietokantaan.

4. Tietoja ole mahdollista siirtää ainoastaan luettavissa olevasta tietokannasta ETIAS-järjestelmään.

9 artikla

Todentamisjärjestelmä

1. eu-LISA kehittää todentamisjärjestelmän ottaen huomioon tietoturvallisuusriskien hallinnan sekä sisäänrakennetun ja oletusarvoisen tietosuojan periaatteet ja mahdollistamalla tarkistuskyselyn tekijän jäljittämisen.

2. Todentamisjärjestelmän yksityiskohdat esitetään teknisissä ohjeissa.

3. Todentamisjärjestelmää testataan 12 artiklan mukaisesti.

4. Siltä osin kun liikenteenharjoittajat käyttävät liikenteenharjoittajien rajapintaa 4 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua sovellusrajapintaa käyttäen, todentamisjärjestelmä toteutetaan keskinäisen todentamisen avulla.

10 artikla

Rekisteröityminen todentamisjärjestelmään

1. Asetuksen (EU) 2018/1240 45 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen liikenteenharjoittajien, jotka liikennöivät ja kuljettavat matkustajia jäsenvaltioiden alueelle, on rekisteröidyttävä ennen kuin niille voidaan myöntää pääsy todentamisjärjestelmään.

2. eu-LISA asettaa verkossa täytettävän rekisteröintilomakkeen saataville julkisella verkkosivustolla. Rekisteröintilomakkeen toimittamisen pitäisi olla mahdollista vain jos kaikki kentät on täytetty oikein.

3. Rekisteröintilomakkeessa on oltava kentät, joissa liikenteenharjoittajien on annettava seuraavat tiedot:

a) liikenteenharjoittajan virallinen nimi ja yhteystiedot (sähköpostiosoite, puhelinnumero ja postiosoite);

b) rekisteröintiä pyytävän yrityksen laillisen edustajan ja varayhteyshenkilöiden yhteystiedot (nimi, puhelinnumero, sähköpostiosoite ja postiosoite) sekä asiointisähköpostiosoite ja muut viestintäkeinot, joita liikenteenharjoittaja aikoo käyttää 13 ja 14 artiklan soveltamista varten;

c) tieto siitä, mikä jäsenvaltio tai kolmas maa on myöntänyt yritykselle 6 kohdassa tarkoitetun virallisen rekisteröinnin, ja rekisteröintinumero, jos se on saatavilla;

d) jos liikenteenharjoittaja on 6 kohdan mukaisesti ilmoittanut, että virallisen rekisteröinnin on myöntänyt kolmas maa, tiedot siitä, missä jäsenvaltioissa liikenteenharjoittaja liikennöi tai aikoo liikennöidä seuraavan vuoden aikana.

4. Rekisteröintilomakkeessa on ilmoitettava liikenteenharjoittajille turvallisuutta koskevat vähimmäisvaatimukset, joiden avulla varmistetaan seuraavien tavoitteiden täyttyminen:

a) niiden turvallisuusriskien määrittäminen ja hallinta, joita liittyy yhteyden luomiseen liikenteenharjoittajien rajapintaan;

b) liikenteenharjoittajien rajapintaan liitettyjen IT-ympäristöjen ja laitteiden suojelu;

c) kyberturvallisuuspoikkeamien havaitseminen ja analysointi, niihin reagoiminen ja niistä toipuminen.

5. Liikenteenharjoittajien on vahvistettava rekisteröintilomakkeessa,

a) että ne liikennöivät ja kuljettavat matkustajia jäsenvaltioiden alueelle tai aikovat tehdä niin seuraavien kuuden kuukauden kuluessa;

b) että ne luovat yhteyden liikenteenharjoittajien rajapintaan ja käyttävät sitä niiden turvallisuutta koskevien vähimmäisvaatimusten mukaisesti, jotka esitetään rekisteröintilomakkeessa 4 kohdan mukaisesti;

c) että ainoastaan asianmukaisesti valtuutetulla henkilöstöllä on pääsy liikenteenharjoittajien rajapintaan.

6. Rekisteröintilomakkeessa on vaadittava liikenteenharjoittajia toimittamaan sen liitteenä sähköinen jäljennös yrityksen perustamiskirjasta, esimerkiksi yhtiöjärjestyksestä, sekä sähköinen jäljennös yrityksen virallisesta rekisteröintiotteesta, jonka vähintään yksi jäsenvaltio tai kolmas maa on myöntänyt, ja rekisteröintiotteen virallinen käännös jollekin unionin viralliselle kielelle tai Schengenin säännöstöön osallistuvan maan viralliselle kielelle. Yrityksen virallisen rekisteröintiotteen sijasta voidaan toimittaa sähköinen jäljennös esimerkiksi lentotoimintaluvasta tai muusta luvasta liikennöidä yhden tai useamman jäsenvaltion alueella.

7. Rekisteröintilomakkeessa on ilmoitettava liikenteenharjoittajille, että

a) liikenteenharjoittajien on ilmoitettava eu-LISAlle kaikista muutoksista, jotka koskevat 3, 4 ja 5 kohdassa tarkoitettuja tietoja, ja teknisistä muutoksista, jotka vaikuttavat järjestelmien välisen yhteyden luomiseen liikenteenharjoittajien rajapintaan ja jotka voivat edellyttää 12 artiklan mukaisesti tehtävää lisätestausta, jossa käytetään eu-LISAn erikseen ilmoittamia yhteystietoja;

b) liikenteenharjoittaja poistetaan todentamisjärjestelmästä automaattisesti, jos lokitiedot osoittavat, että se ei ole käyttänyt liikenteenharjoittajien rajapintaa vuoteen;

c) liikenteenharjoittajat voidaan poistaa todentamisjärjestelmästä automaattisesti, jos tämän asetuksen säännöksiä, 4 kohdassa tarkoitettuja turvallisuusvaatimuksia tai teknisiä ohjeita rikotaan, mikä voi tarkoittaa myös liikenteenharjoittajien rajapinnan väärinkäyttöä;

d) liikenteenharjoittajien on ilmoitettava eu-LISAlle kaikista mahdollisesti tapahtuvista henkilötietojen tietoturvaloukkauksista ja tarkistettava säännöllisesti valtuutetun henkilöstönsä pääsyoikeudet.

8. Kun rekisteröintilomake on toimitettu asianmukaisesti, eu-LISA rekisteröi liikenteenharjoittajan ja ilmoittaa sille asiasta. Jos rekisteröintilomaketta ei ole toimitettu asianmukaisesti, eu-LISA hylkää rekisteröintipyynnön ja ilmoittaa liikenteenharjoittajalle hylkäämisen syyt.

11 artikla

Rekisteröinnin poistaminen todentamisjärjestelmästä

1. Kun liikenteenharjoittaja ilmoittaa eu-LISAlle, ettei se enää liikennöi eikä kuljeta matkustajia jäsenvaltioiden alueelle, eu-LISA poistaa liikenteenharjoittajan rekisteristä.

2. Kun lokitiedot osoittavat, että liikenteenharjoittaja ei ole käyttänyt liikenteenharjoittajien rajapintaa vuoteen, se poistetaan rekisteristä automaattisesti.

3. eu-LISA voi poistaa liikenteenharjoittajan rekisteristä, jos liikenteenharjoittaja ei enää täytä 10 artiklan 5 kohdassa tarkoitettuja edellytyksiä tai jos se on muulla tavoin rikkonut tämän asetuksen säännöksiä, 10 artiklan 4 kohdassa tarkoitettuja turvallisuusvaatimuksia tai teknisiä ohjeita, mikä voi tarkoittaa myös liikenteenharjoittajien rajapinnan väärinkäyttöä.

4. eu-LISA ilmoittaa liikenteenharjoittajalle aikomuksestaan poistaa se rekisteristä 1, 2 tai 3 kohdan nojalla ja esittää myös poistamisen syyt kuukautta ennen rekisteristä poistamista. eu-LISA antaa liikenteenharjoittajalle mahdollisuuden esittää kirjallisia huomautuksia ennen rekisteristä poistamista.

5. Jos ilmenee kiireellisiä tietoteknisiä turvallisuusongelmia, esimerkiksi jos liikenteenharjoittaja ei noudata 10 artiklan 4 kohdassa tarkoitettuja turvallisuusvaatimuksia tai teknisiä ohjeita, eu-LISA voi välittömästi katkaista liikenteenharjoittajan yhteyden järjestelmään. eu-LISA ilmoittaa liikenteenharjoittajalle yhteyden katkaisemisesta ja esittää myös syyt siihen.

6. eu-LISA auttaa mahdollisuuksien mukaan liikenteenharjoittajia, jotka ovat saaneet ilmoituksen rekisteristä poistamisesta tai yhteyden katkaisemisesta, korjaamaan ilmoitukseen johtaneet ongelmat, ja antaa niille mahdollisuuksien mukaan rajoitetuksi ajaksi ja tiukkojen edellytysten täyttyessä mahdollisuuden lähettää tarkistuskyselyitä muilla kuin 4 artiklassa tarkoitetuilla tavoilla.

7. Liikenteenharjoittajat, joiden yhteys on katkaistu, voidaan liittää liikenteenharjoittajien rajapintaan uudelleen sen jälkeen kun yhteyden katkaisemiseen johtaneet turvallisuusongelmat on korjattu. Rekisteristä poistetut liikenteenharjoittajat voivat esittää uuden rekisteröintipyynnön.

8. eu-LISA pitää yllä ajantasaista rekisteriä rekisteröidyistä liikenteenharjoittajista. Liikenteenharjoittajien rekisteröinnin yhteydessä antamat henkilötiedot poistetaan viimeistään vuoden kuluttua siitä kun liikenteenharjoittaja on poistettu rekisteristä.

9. Sen jälkeen kun liikenteenharjoittaja on rekisteröity 10 artiklan mukaisesti, eu-LISA voi milloin tahansa tehdä tiedusteluja jäsenvaltioissa tai kolmansissa maissa, erityisesti jos on olemassa perusteltu syy epäillä, että yksi tai useampi liikenteenharjoittaja käyttää liikenteenharjoittajien rajapintaa väärin tai ei täytä 10 artiklan 4 kohdassa tarkoitettuja edellytyksiä.

10. Jos 10 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu rekisteröintilomake ei ole saatavilla pitkään aikaan, eu-LISA varmistaa, että mainitun artiklan mukainen rekisteröinti voidaan tehdä muulla tavalla.

12 artikla

Liikenteenharjoittajien rajapinnan kehittäminen ja testaus ja yhteyden luominen siihen

1. eu-LISA asettaa liikenteenharjoittajien saataville tekniset ohjeet, jotta ne voivat kehittää omaa rajapintaansa ja testata sitä.

2. Jos liikenteenharjoittajat päättävät käyttää yhteyden luomisessa 4 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettua sovellusrajapintaa, on testattava 7 artiklassa tarkoitetun sanomamuodon ja 9 artiklassa tarkoitetun todentamisjärjestelmän toteuttamista.

3. Jos liikenteenharjoittajat päättävät käyttää yhteyden luomisessa verkkokäyttöliittymää (selainta) tai mobiililaitteille tarkoitettua sovellusta, niiden on ilmoitettava eu-LISAlle, että ne ovat testanneet onnistuneesti yhteyttään liikenteenharjoittajien rajapintaan ja että niiden asianmukaisesti valtuutettu henkilöstö on saanut tarvittavan koulutuksen liikenteenharjoittajien rajapinnan käyttämistä varten.

4. eu-LISA kehittää ja asettaa saataville 2 kohdan soveltamista varten testaussuunnitelman, testausympäristön ja simulaattorin, jonka avulla eu-LISA ja liikenteenharjoittajat voivat testata yhteyttä liikenteenharjoittajien rajapintaan. eu-LISA kehittää ja asettaa saataville 3 kohdan soveltamista varten testausympäristön, jossa liikenteenharjoittajat voivat kouluttaa henkilöstöään.

5. Kun 10 artiklassa tarkoitettu rekisteröintimenettely ja tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitettu testaus on saatu onnistuneesti päätökseen tai kun tämän artiklan 3 kohdassa tarkoitettu ilmoitus on vastaanotettu, eu-LISA yhdistää liikenteenharjoittajan liikenteenharjoittajien rajapintaan.

13 artikla

Tekninen vika

1. Jos tarkistuskyselyn lähettäminen ei onnistu teknisesti ETIAS-järjestelmän jonkin osan toimintahäiriön vuoksi, sovelletaan seuraavaa:

a) jos liikenteenharjoittaja havaitsee toimintahäiriön, sen on ilmoitettava asiasta välittömästi ETIAS-keskusyksikölle 14 artiklassa tarkoitetulla tavalla;

b) jos eu-LISA havaitsee toimintahäiriön tai vahvistaa sen olemassaolon, ETIAS-keskusyksikkö ilmoittaa liikenteenharjoittajille sähköpostitse tai muulla viestintävälineellä häiriöstä mahdollisimman pian ja toimintahäiriön päättymisestä heti kun ongelma on ratkaistu.

2. Jos tarkistuskyselyn lähettäminen ei onnistu teknisesti muusta kuin ETIAS-järjestelmän jonkin osan toimintahäiriöstä johtuvasta syystä, liikenteenharjoittajan on ilmoitettava asiasta ETIAS-keskusyksikölle 14 artiklassa tarkoitetulla tavalla.

3. Liikenteenharjoittajan on ilmoitettava ETIAS-keskusyksikölle 14 artiklassa tarkoitetulla tavalla heti kun ongelma on ratkaistu.

4. eu-LISA asettaa ETIAS-keskusyksikön käyttöön tikettijärjestelmän tämän artiklan ja 14 artiklan soveltamista varten. Tikettijärjestelmän kautta on oltava pääsy liikenteenharjoittajien rekisteriin.

5. ETIAS-keskusyksikkö antaa vahvistuksen 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen ilmoitusten vastaanottamisesta.

14 artikla

Liikenteenharjoittajien avustaminen

1. Tikettijärjestelmän yhteydessä on asetettava liikenteenharjoittajien saataville julkisella verkkosivustolla oleva verkkolomake, jonka kautta liikenteenharjoittajat voivat pyytää apua.

Liikenteenharjoittajien on voitava antaa verkkolomakkeella ainakin seuraavat tiedot:

a) liikenteenharjoittajan tunnistetiedot;

b) avunpyynnön pääkohdat;

c) onko kyseessä tekninen ongelma, ja jos on, sen alkamispäivä ja kellonaika.

2. Liikenteenharjoittajien on saatava ETIAS-keskusyksiköltä vahvistus avunpyynnön vastaanottamisesta. Vastaanottovahvistuksessa on oltava tikettinumero.

3. Jos kyseessä on tekninen avunpyyntö, ETIAS-keskusyksikkö lähettää pyynnön eu-LISAlle, joka vastaa teknisen avun antamisesta liikenteenharjoittajille.

4. Jos kyseessä ei ole tekninen avunpyyntö, ETIAS-keskusyksikkö avustaa liikenteenharjoittajia antamalla niille asiaankuuluvat tiedot.

5. Jos avunpyynnön tekeminen ei onnistu teknisesti 1 kohdassa tarkoitetulla verkkolomakkeella, liikenteenharjoittajan on voitava käyttää hätäpuhelinpalvelua, jonka kautta saa yhteyden ETIAS-keskusyksikköön tai eu-LISAan.

6. ETIAS-keskusyksikön ja eu-LISAn on tarjottava apua englanniksi ympäri vuorokauden.

7. ETIAS-keskusyksikön on asetettava verkkoon saataville luettelo usein kysytyistä kysymyksistä ja vastauksista, joista on hyötyä liikenteenharjoittajille. Tämän luettelon on oltava saatavilla kaikilla unionin virallisilla kielillä. Tämän on oltava eri luettelo kuin se, johon kootaan matkustajien kannalta hyödylliset kysymykset ja vastaukset.

15 artikla

Voimaantulo ja soveltaminen

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 26 päivänä heinäkuuta 2021.

Komission puolesta
Puheenjohtaja
Ursula VON DER LEYEN